

מעצבר קומי

דברי חיזוק והתעוררות על פרשת השבוע

מאת ר' רונן שהרבני

רפואה שלימה מרים בת איזא	לעילוי בשמת אליס קלבו בת רחל	לעילוי בשמת צדוק בן חנה	לעילוי בשמת בתיה בת רחל
--------------------------------	------------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

פרשת כי תבא

אחת המצוות המוזכרות בפרשתנו היא המעשר. כתב הרמב"ם (הלכות מעשר שני, פרק יא הלכה א): מצות עשה להתוודות לפני ה' אחר שמוציאין כל המתנות שבזרע הארץ, וזהו הנקרא וידוי מעשר, עכ"ל. ונוסח הוידוי, ככתוב בפרשתנו: "בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולא למנה ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי. לא אכלתי באני ממנו ולא בערתי ממנו בטמא ולא נתתי ממנו למת שמעתי בקול ה' אלקי עשיתי ככל אשר צויתני. השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש" (דברים כו, יג - טו).

הקשו המפרשים, מצוות וידוי תמיד באה יחד עם מצוות התשובה על חטא, ומהותו של הוידוי הוא להזכיר ולפרט חטאינו. אם כן, איזה מין וידוי הוא "וידוי מעשר"? בוידוי זה האדם מזכיר רק את הדברים הטובים שעשה. ולא עוד, נראה כמתפאר שעשה כל מה שצוהו ה', כדכתיב "לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי... שמעתי בקול ה' אלקי עשיתי ככל אשר צויתני". ועוד, מדוע דווקא לאחר "וידוי מעשר" זכותינו לבקש "השקיפה ממעון קדשך... וברך את עמך את ישראל ואת האדמה...?"

אומר ה"קדושת לוי" ("אוצרות צדיקי וגאוני הדורות", עמ' תקעז): בתפילת ראש השנה אנו אומרים "כי זוכר כל הנשכחות אתה הוא מעולם". והכוונה, שהקב"ה זוכר כל מה שהאדם שכח, בין אם הן המצוות או העבירות. אדם עושה מצווה, ומחזיק טובה לעצמו ומתגאה בה, אז הקב"ה שוכח ממנה. ולהפך, אדם העושה עבירה, וזוכר אותה ויודע שצריך לתקן את מה שעשה, בבחינת "וחטאתי נגדי תמיד", אז ה' שוכח ממנה. מה שאין כן, אדם העושה מצווה ותיכף שוכח ממנה, כי יודע שלא נעשתה בשלימות, וממילא אין לו במה להתגאות בה, – אז ה' יתברך זוכר את המצווה שעשה, ע"כ.

לאור דברי ה"קדושת לוי", מפרש האדמו"ר מסאטמר (sw), שאכן מתוודים על חטא ב"וידוי מעשר". האדם מתוודה: "לא עברתי ממצותיך" דהיינו קיימתי מצוות, "ולא שכחתי" מהן, אלא החזקתי טובה לעצמי והתגאיתי בהן, וזהו חטאי, ע"כ.

אמרנו שב"וידוי מעשר" הוא אומר "עשיתי ככל אשר צויתני", ונראה כמתפאר על קיום מצוותיו, שהרי לא שכח את המצוות שעשה. ואם כל הוידוי בא על חטא התפארותו בקיום מצוותיו, איך יתכן שתוך כדי דיבור הוא שב על קיאו ומתפאר על שלמות קיום מצוותיו!?

אבל האמת היא שאדרבה, כאן הקב"ה מביא את האדם לתיקון חטאו. כתב האדמו"ר רבי שלום מבעלזא (sw): כל איש ישראל יודע שאי אפשר לצאת ידי חובת שמים אף במקצת. וכאן שחייבה התורה לומר "עשיתי ככל

אשר צויתני", והוא יודע שלא התחיל לצאת ידי חובתו, והוא מוכרח עוד לומר "עשיתי ככל אשר צויתני", מסתמא הוא אומרו מאוד בשברון הלב, וזהו הוידוי האמיתי, להיות לבו נשבר בקרבו, ע"כ. וזה נפלא, כי הוא אומר "עשיתי ככל אשר צויתני" לאחר שעשה תשובה על התפארותו בקיום המצוות, באומרו "לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי". וממילא בודאי ישיג לב נשבר ונדכה באמירתו. ונראה לי לרמוז זאת: המילוי של "וידוי מעשר" [ואו יוד דלת ואו יוד מם עין שין ריש] (עם הכולל) עולה לגימטריא של "זבחי אלקים רוח נשברה לב נשבר ונדכה" (עם האותיות) (1581) – כי זהו תכלית "וידוי מעשר".

כתב רבינו יונה (שערי תשובה א, כג-כד): העיקר השביעי של התשובה - הכניעה בכל לב והשפלות. כי המכיר את בוראו ידע כמה העובר על דבריו שח ושפל ונגרע מערכו... על כן יכנע ויהי שפל בעיניו. ודוד עליו השלום בהתודותו על חטאו בבוא אליו נתן הנביא, אמר בסוף דבריו (תהלים נא, יט): "זבחי אלקים רוח נשברה לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה". למדנו מזה כי ההכנעה - מעיקרי התשובה... ובהכנעה יתרצה האדם אל השם, ע"ש. ונראה לי להביא רמז לדבריו: "לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה" (עם הכולל) עולה בגימטריא למילוי של "תשובה" (תאו שין וו בית הה) – (1201).

ממשיך רבינו יונה: ודע כי מעלות ההכנעה רבות. והמדרגה העליונה בהכנעה המחוייבת מדרך התשובה, שיגדיל ויאדיר עבודת השם, ולא יחזיק טובה לעצמו, כי יקטן הכל בעיניו כנגד מה שהוא חייב בעבודת השם, על כן יכנע ויעבוד בהצנע, ולא יחמוד כבוד על מעשיו הנכבדים, ולא יבקש תפארת אדם על פעליו המפוארים ויסתירם מדעתם כפי היכולת, עכ"ל.

נמצא שעל ידי "וידוי מעשר", משיגים את "המדרגה העליונה בהכנעה המחוייבת מדרך התשובה". שהרי ב"וידוי מעשר" מתוודים על שהתפארנו והתגאינו בקיום המצוות. ובעת הוידוי אף זוכים להשיג שברון לב והכנעה, ובפרט ההרגשה שכל מה שעושים בעבודת ה' הוא קטן ביותר - כנגד מה שאנו מחוייבים לעשות. וממילא לא נחזיק טובה לעצמנו, ולא נחמוד כבוד ונבקש תפארת אדם על קיום מצוותינו.

עתה נבין מדוע לאחר "וידוי מעשר" זכותינו לבקש "השקיפה ממעון קדשך... וברך את עמך ישראל ואת האדמה". כתב רש"י (בראשית יח, טז): כל 'השקפה' שבמקרא לרעה, חוץ מ"השקיפה ממעון קדשך", שגדול כח מתנות עניים שהופך מדת רוגז לרחמים", עכ"ל. מפרש האדמו"ר מבאיאן ("אוצרות צדיקי וגאוני הדורות", עמ' תקעח) "מתנות לעניים" לא נאמר, אלא "מתנות עניים". מי שרואה את עצמו כ"עני" ושפל, יש לו זכות להשפיע מתנות על ישראל, ולבקש מה' שיברך את עם ישראל ואת האדמה, ע"כ. וכמה נפלאים דברי קודשו עם דברינו, שהרי תכלית "וידוי מעשר" היא גופא להביא את האדם להיות "עני" ושפל רוח, וממילא שפיר זכותו לבקש מה' "השקיפה ממעון קדשך... וברך את עמך ישראל ואת האדמה"! יזכנו ה' לתשובה אמיתית תוך כדי שפלות!

מאמר החכם

שפלות – מידה גדולה. אולם גדולה ממנה היא המידה שיהא אדם סובל שפלות זו.

רבי יצחק מאיר מגור

במידת השפלות אסור להפריז, שלא יגיע חלילה לשפלות אמיתית.
רבי אלימלך מליזנסק

עלון זה מופץ מדי שבוע ללמעלה מ-140 בתי כנסת!
המעוניין להשתתף בהוצאת העלון לעלוי נשמת, לרפואה שלמה, או להצלחה,
נא להתקשר למספר 9210 - 437 (303).

ניתן לקבל את דברי התורה מידי שבוע במייל. שלחו בקשה

ל-MEAFARKUMI@GMAIL.COM